

Dagboek 5 14 augustus 2016

Vanmorgen gaan we naar de Gethsemané kerk in Prey Chhor, de kerk van Koy. We zijn er al vroeg, want de filmploeg wil de gebeurtenissen voorafgaand aan de kerkdienst ook vastleggen. Op diverse plekken wordt bijbelstudie gehouden, de vrouwen zitten onder een afdak. De mannen achter in de kerk. De jongens in een bijgebouw en de meisjes op weer een andere plek. En op het plein voor de

kerk wordt zondagschool gehouden voor de jongste kinderen.

Ds. Koy wordt voorzien van microfoons, want vandaag willen de filmers zijn werk in beeld brengen.

We zingen een paar liederen, waaronder het lied "10.000 redenen". Dit lied hebben we gezongen tijdens de bruiloft van Gerjan en Raxmey in november vorig jaar. En onlangs heeft Koy de Khmer versie gevonden en de tekst wordt nu uitgedeeld zodat we dit lied nu samen kunnen zingen. Heel bijzonder!

Het is ook een bijzondere dag vandaag. Want het is precies 20 jaar geleden dat deze kerk is geopend. En door niemand minder dan de minister president Hun Sen!

Een christelijke kerk temidden van een boeddhistische wereld.

Nadat de kinderen en de jongeren afzonderlijk een paar liederen hebben gezongen preekt Koy.

Hij preekt over Lucas 12:8 en 9: *Onthoud dit: als je er bij de mensen openlijk voor uitkomt dat je bij Mij hoort, zal Ik, de Mensenzoon, dat ook doen bij de engelen van God. Maar als je voor de mensen doet of je Mij niet kent, zal Ik voor de engelen van God doen of Ik jou niet ken.*

Hij vertelt dat hij 29 jaar geleden christen is geworden doordat verschillende mensen hem over Jezus vertelden. We moeten leesbare brieven zijn. God moet zichtbaar zijn in ons leven.

Schaam je niet voor het evangelie!

Na de preek horen we getuigenissen van diverse mensen. Henk brengt de groeten over van christenen in Nederland. En Ruben geeft een getuigenis over zijn leven en hoe hij Jezus heeft leren kennen.

Het is een lange dienst (3 uur) en ik moet eerlijk zeggen dat ik af en toe wat indommelde. Ik wijt het nog aan de jetlag en de temperatuur. Maar het was mooi om alles mee te maken

Na de dienst is er een gezamenlijke maaltijd: currysoep met stokbrood.

Henk groet de gemeente

Na het eten wordt onze groep gesplitst. De filmploeg gaat Koy interviewen en wij gaan een aantal Spie-en projecten bekijken in de buurt.

We bezoeken een paar vrouwen die met een mikrokrediet een inkomen hopen te krijgen. De eerste vrouw kookt eten en verkoopt dat in een stalletje op de markt. Het loopt goed, maar ze moet 50 dollar per maand betalen voor de standplaats. Ook moet de huur van haar huis betaald worden, 25 dollar per maand. Daar moet je al veel eten voor verkopen. Geen vetpot dus.

De tweede vrouw is een winkeltje begonnen met leuke spullen. Ze zegt dat de verkoop goed gaat. Vandaag heeft ze in ieder geval genoeg omzet, want wij kopen allemaal iets bij haar.

Daarna bezoeken we een vrouw die dit jaar een nieuw huis heeft gekregen van Spie-en. Ze is zo ontzettend blij! Haar oude huis staat er nog en is een krotje, dat nu dienst doet als haar keuken. Ze heeft vier kinderen en haar man is weggelopen nadat het vierde kind is geboren. Ze staat er

Een nieuw huis voor een alleenstaande vrouw met vier kinderen. Het oude "huis" staat er achter. nu helemaal alleen voor. Haar oudste dochter volgt een beroepsopleiding van Spie-en en hoopt te zijner tijd een beautysalon te kunnen beginnen met een lening van Spie-en.

Onze tocht gaat verder naar een aidspatiënte die geen hulp meer krijgt van Spie-en omdat haar cd-4 gehalte (aantal witte bloedlichaampjes) boven de 350 is. Dat is de grens voor Spie-en om niet meer elke maand rijst te geven. De patiënt kan dan in veel gevallen weer werken en dus in eigen onderhoud voorzien.

Maar deze vrouw heeft een heel verdrietig verhaal. Ze had drie kinderen, de jongste is overleden, de oudste is de deur uit en sinds kort is haar man weggegaan. Haar enige overgebleven zoon van 15 is hiv-positief. Ze heeft nu geen inkomen meer en staat er alleen voor.

Tijdens het vertellen van dit verhaal komen de tranen. Ze is boos op haar man, en door haar ziekte ziet ze het niet meer zitten de draad weer op te pakken.

We luisteren naar haar en staan allemaal met tranen in de ogen. Sareth, die moet vertalen, kan niet verder praten en loopt weg.

We proberen de vrouw te bemoedigen: we gaan je helpen, in ieder geval de komende maanden. Als jij nou goed voor jezelf en je zoon zorgt, en jullie beiden je medicijnen op tijd innemen, dan zullen wij je weer op weg helpen.

We laten ook wat geld achter, zodat ze ook echt ziet dat we het menen.

En dan moeten we haar alleen laten, ook al willen we bij haar blijven en haar troosten. Maar de Spie-en vrijwilligster (die er nu ook bij is) zal het van ons overnemen. Zij kent dit gezin en zal er alles aan doen om haar te helpen de situatie te verbeteren.

De waterfilter verstopt onder het bed...

Dit bezoek komt bij iedereen keihard binnen. Wij beseffen vaak niet hoe gezegend we zijn met onze goede gezondheidszorg, eten in overvloed en een huis om in te wonen, dingen die we zo gewoon vinden. Wat een wereld van verschil!

Als laatste bezoeken we een gezin dat een waterfilter kreeg van Spie-en. De situatie is hier ook niet best. De man des huizes is weliswaar aanwezig maar zit stomdronken voor zijn huis. De waterfilter heeft de vrouw verstopt onder het bed, zodat hij hem niet kan vernielen, zoals hij deed met zoveel dingen in huis. Ook zij zelf liep een gebroken sleutelbeen op tijdens een ruzie. Hier zou je hopen dat de man zou weglopen, maar dat gebeurt natuurlijk niet.

De vrouw werkt in de fabriek en heeft gelukkig een inkomen, maar hoeveel houdt ze daarvan over voor haar gezin?

Een heftige middag. Maar het prachtige landschap van Cambodja maakt dat een beetje goed. De rijst staat overal te groeien in prachtige groene kleuren. Vrouwen zijn druk op het land om de rijstplantjes uit de grond te trekken om ze op een nieuw rijstveld uit te planten.

Nadat de filmers nog een vrouw met een microkrediet hebben gefilmd gaan we eten en evalueren de gebeurtenissen van vandaag.

En dan is het tijd om onze kamers op te zoeken en alles te laten bezinken. Morgen is er weer een dag!

Maandag 15 augustus

Vandaag zal de filmploeg een irrigatieproject gaan filmen dat we in 2014 hebben gemaakt: Takot Dam. Er staan interviews gepland met de communeleider, die de oude dijk heeft helpen bouwen in Pol Pottijd. Hij heeft het meegemaakt dat er in deze dijk drieduizend mensen zijn begraven, vermoord of uitgehongerd. De dijk is in 2014 opgehoogd, verbreed en verstevigd, er zijn kanalen gegraven en er is een grote sluis gebouwd. De filmploeg zal een interview houden met een boer die zal vertellen over zijn leven vóór en na het project.

We besluiten om de groep te splitsen en de filmers achter te laten met dr. Sun, Sareth en Kia. Wij gaan met Koy mee om een paar Spie-en projecten te bezoeken.

We bezoeken een nieuw gegraven kanaal van 650 meter lengte, met de uitgegraven grond is een nieuwe weg gemaakt langs het kanaal. Voordat dit kanaal er was kon er 50 hectare grond worden bevoeid, en nu 580 hectare! De opbrengst per ha stijgt van 1 naar 3,5 ton rijst voor 560 gezinnen! Het project kostte \$ 9.750. Een deel van de kosten hebben de dorpelingen terugbetaald aan Spie-en.

De school in Pong Rokeut in aanbouw

We bezoeken een school die in 2015 is gebouwd, met drie lokalen. Inmiddels heeft een andere organisatie er een bibliotheekgebouw bij gebouwd, maar een deel van deze kosten moeten de dorpelingen zelf bij elkaar brengen. Er is juist een geldinzamelingsactie geweest en alle dorpelingen zijn bij elkaar en iedereen bracht eten mee. Ook wij mogen blijven eten! Verder zien we nog een school in aanbouw, zes lokalen voor 700 leerlingen. Zij hebben les in ploegen, een deel 's morgens en een ander deel 's middags. Over 6 weken zal de school klaar zijn.

Ook gaan we kijken bij een school die een nieuw gebouw nodig hebben en ons nu willen laten zien hoe groot de nood is. Die is groot, de gaten zitten in het dak en de muren zijn deels verdwenen. Maar er zijn meer verzoeken voor scholen. Spie-en zal binnenkort beslissen welke aanvragen de meest urgente zijn.

Tijd om ons hotel weer op te zoeken. De filmploeg is nog niet klaar, dus we hebben zelfs een paar uurtjes voor onszelf.

's Avonds bij het eten evalueren we de dag. De filmers hebben een lange dag achter de rug, maar ze zijn heel tevreden over het resultaat. Ook de drone is vandaag weer in actie geweest. En de interviews zijn prima verlopen. We sluiten dus dankbaar deze dag af.